

Звернення Ради ректорів ВНЗ Одеського регіону до МОН України про порядок імплементації окремих положень Закону України «Про вищу освіту» від 04.09.2014 р.

У зв'язку з необхідністю реалізації з 6 вересня 2014 року положень Закону України «Про вищу освіту» від 1 липня 2014 року (далі – Закон), Рада ректорів вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації Одеського регіону звертається з проханням надати роз'яснення щодо порядку та термінів імплементації окремих положень Закону:

1) Пунктом 2.14 Прикінцевих і перехідних положень Закону передбачено, що перший склад Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти формується протягом дев'яти місяців з дня набрання чинності цим Законом. У зв'язку з цим, потрібно роз'яснити яким чином будуть вирішуватися питання щодо ліцензування та акредитації чинних напрямів підготовки, спеціальностей:

- по яким справи вже передані до Акредитаційної комісії України,
- по яким термін дії ліцензій та сертифікатів закінчується у 2014/2015 навчальному році.

Крім того, потребує роз'яснення чи будуть чинні спеціалізовані вчені ради по захисту дисертацій працювати до кінця визначених раніше термінів, на які вони були відкриті, або до початку роботи Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

2) Пунктом 1.4 статті 1 та статтею Закону встановлюється процедура акредитація освітньої програми, але в Законі не визначені вимоги до її змісту та порядку складання. У зв'язку з цим, потрібно роз'яснити порядок та зміст освітніх програм, а також терміни їх введення у вищих навчальних закладах.

3) Пунктом 2 статті 59 Закону встановлено, що науково-педагогічним, науковим і педагогічним працівникам вищих навчальних закладів встановлюються доплати за науковий ступінь доктора філософії та доктора наук. Але в пункті 5.3 Прикінцевих і перехідних положень Закону встановлюються терміни введення та розміри надбавок до посадових окладів науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів державної та комунальної форми власності. Так як чинні нормативно-правові акти (зокрема, постанова Кабінету міністрів України «Про оплату праці працівників на основі Єдиної тарифної сітки розрядів і коефіцієнтів з оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери» від 30.08.2002р. № 1298) розділяють порядок та підстави введення надбавок та доплат працівникам, потрібно роз'яснити порядок застосування вказаних положень Закону.

4) Пунктом 5 статті 6 Закону встановлено, що дисертації осіб, які здобувають ступінь доктора філософії та доктора наук оприлюднюються на офіційних веб-сайтах вищих навчальних закладів (наукових установ) відповідно до

законодавства. Але, у відповідності до Закону України «Про авторські та суміжні права» від 11.07.2001р. № 2627-III дисертація є об'єктом авторського права, і тому рішення про її оприлюднення приймається виключно суб'єктом авторського права – її автором (здобувачем). Тому, потрібно роз'яснити порядок отримання згоди здобувачів на розміщення дисертації у вигляді текстового файлу на сайті ВНЗ.

- 5) Пункт 13 Прикінцевих і перехідних положень Закону визначає принципи розміщення обсягу державного замовлення на навчання лише за ступенем бакалавра. У зв'язку з цим потрібно роз'яснити порядок та принципи розміщення у 2015 році обсягу державного замовлення на навчання за ступенем спеціаліста, магістра та молодшого бакалавра.
- 6) Пунктом 6 статті 5 Закону вводиться 4-х річний нормативний строк підготовки доктора філософії в аспірантурі (ад'юнктурі). У зв'язку з цим потрібно роз'яснити терміни введення в дію цього положення – автоматично для вступників до аспірантурі (ад'юнктурі) 2014 року або після ліцензування відповідної освітньо-наукової програми.
- 7) Пунктом 17 статті 1 та пунктом 3.2 статті 70 вводиться можливість заснування сталого фонду (ендаументу) вищого навчального закладу. У зв'язку з цим потрібно роз'яснити порядок та принципи створення такого фонду.
- 8) Пунктом 2.7. Прикінцевих і перехідних положень Закону встановлено, що *«Особи, які закінчили аспірантуру або докторантуру до набрання чинності цим Законом, мають право на захист дисертації протягом одного року»*. У зв'язку з цим потрібно роз'яснити зміст та порядок застосування цієї вимоги, тобто чи зможуть захищати дисертації особи, які закінчили аспірантуру до набрання чинності Закону, підготували до захисту дисертацію, але не подали її до спеціалізованої вченої Ради на протязі року після закінчення аспірантури?
- 9) Пунктом 3 статті 7 Закону встановлено новий зміст записів у дипломі та додатку до диплому, у зв'язку з цим потрібні роз'яснення щодо термінів введення в дію цієї вимоги.
- 10) Пунктом 7 статті 7 Закону встановлена вимога щодо видачі за рахунок коштів державного бюджету документи про вищу освіту державного зразка для осіб, які навчаються за державним замовленням. Але, кошти на реалізацію цієї вимоги ніколи не виділялися, більше того постановами Кабінету міністрів України встановлено інший порядок оплати цих документів. У зв'язку з цим потрібно роз'яснити терміни та порядок застосування цієї вимоги Закону.
- 11) Пунктами 4 та 7 статті 62 Закону встановлюється новий порядок призначення стипендій для осіб, які навчаються за державним замовленням. Але, цей порядок суперечить існуючому Порядку призначення і виплати стипендій, затвердженому постановою Кабінету міністрів України «Питання стипендіального забезпечення» від 12.07.2004р. № 882. У зв'язку з цим потрібно роз'яснити терміни та порядок застосування цієї вимоги Закону.

- 12) В Прикінцевих і перехідних положень Закону у порівнянні з проектом зникло положення щодо поводження з ліцензованими ВНЗ обсягами підготовки спеціалістів після 2016 року. У зв'язку з цим потрібно роз'яснити чи будуть взагалі та за якою процедурою ці обсяги враховані у обсягах підготовки у ВНЗ за освітнім рівнем магістра?
- 13) У зв'язку з прийняттям Закону потребує роз'яснень порядок організації прийому на навчання іноземних громадян, який відбувається у 2014 році.